

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 277/2015-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. augusta 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Polákom, Advokátska kancelária, Moyzesova 38, Košice, pre namietané porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 5/2014 a jeho uznesením z 24. februára 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 5/2014 p o r u š i l právo [REDAKOVANÉ] na urýchlené rozhodnutie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 296,44 € (slovom dvestodeväťdesiatšesť eur a štyridsaťštyri centov), ktorú je Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica p o v i n n ý vyplatiť na účet advokáta JUDr. Martina Poláka, Advokátska kancelária, Moyzesova 38, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 277/2015-11 z 23. apríla 2015 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 5/2014 a jeho uznesením z 24. februára 2015.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovateľ v podaní z 15. júla 2015 a špecializovaný súd vo vyjadrení z 26. mája 2015 vyslovili súhlas, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je stíhaný za obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. a) a c) Trestného zákona. Po reorganizačnej zmene a po vzniku Národnej kriminálnej agentúry (ďalej len „agentúra“) bol trestný spis delimitovaný na expozitúru Východ agentúry.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie špecializovaného súdu sp. zn. Tp 42/2012 z 22. mája 2012 bol sťažovateľ vzatý do väzby. Ďalším uznesením toho istého súdu z 10. decembra 2012 pod rovnakou spisovou značkou väzba nebola predĺžená a sťažovateľ bol prepustený z väzby.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie špecializovaného súdu sp. zn. Tp 5/2014 z 31. januára 2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tost 5/2014 z 13. februára 2014 bol sťažovateľ opätovne vzatý do väzby, ktorá začala plynúť 29. januára 2014.

Sťažovateľ prostredníctvom obhajcu žiadosťou z 22. decembra 2014 odovzdanou na poštovú prepravu 29. decembra 2014 a doručenou Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálny prokurátor“) požiadal o prepustenie z väzby, namietajúc, že v jeho trestnej veci sa nepostupuje s náležitou starostlivosťou a urýchlením.

Špeciálny prokurátor so žiadosťou sťažovateľa o prepustenie z väzby nesúhlasil a žiadosť postúpil Okresnému súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“). Žiadosť bola okresnému súdu doručená 9. januára 2015. Podľa názoru špeciálneho prokurátora súdom príslušným o žiadosti rozhodnúť bol okresný súd.

Okresný súd po preštudovaní spisového materiálu a po telefonickom rozhovore so sudcom pre prípravné konanie špecializovaného súdu zaslal žiadosť spolu so spisovým materiálom špecializovanému súdu. Tento 29. januára 2015 vec vrátil okresnému súdu s tým, že po preskúmaní žiadosti a spisu dospel k záveru, že v aktuálnom štádiu trestného konania už nie je vecne príslušný. Na to sudca okresného súdu nariadil výsluch sťažovateľa na 4. február 2015. Pre neúčast špeciálneho prokurátora bol výsluch preložený na 6. február 2015.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 1000/2015 zo 6. februára 2015 bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá. Následným uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Tpo 5/2015 z 12. februára 2015 bolo uznesenie okresného súdu zrušené v celom rozsahu. Podľa názoru krajského súdu o žiadosti sťažovateľa nerozhodol zákonný sudca. Okresný súd nepostupoval v súlade so zákonom, lebo pokiaľ namietal svoju príslušnosť, mal o tom rozhodnúť uznesením. Rovnako

nepostupoval správne špecializovaný súd, keď iba prípisom z 23. januára 2015 vrátil žiadosť sťažovateľa späť okresnému súdu bez toho, aby o svojej nepríslušnosti zákonným spôsobom rozhodol. Pokiaľ totiž okresný súd a špecializovaný súd neuznávali svoju príslušnosť, mali o tom rozhodnúť uznesením a vec predložiť najvyššiemu súdu na rozhodnutie o kompetenčnom konflikte v zmysle ustanovenia § 22 ods. 2 Trestného poriadku.

Uznesením okresného súdu z 13. februára 2015 bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby postúpená špecializovanému súdu ako súdu vecne príslušnému.

Napokon uznesením špecializovaného súdu sp. zn. Tp 5/2014 z 24. februára 2015 bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá, pričom sa zároveň rozhodlo o predĺžení jeho väzby do 29. júna 2015.

Podľa názoru sťažovateľa tak postupom okresného súdu, ako aj špecializovaného súdu došlo k porušeniu označených práv. Všeobecné súdy sú totiž povinné rozhodovať o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby bez meškania. Od doručenia žiadosti o prepustenie z väzby špeciálnemu prokurátorovi (30. decembra 2014) až po rozhodnutie špecializovaného súdu (24. februára 2015) uplynulo 56 dní. Ide o neúmerne dlhé trvanie rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy SR a základné právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v článku 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. Tp 5/2014 zo dňa 24.02.2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. Tp 5/2014 zo dňa 24.02.2015 sa zrušuje a vec sa Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 296,44 Eur, ktorú je Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. Martina Poláka, do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Z vyjadrenia podpredsedníčky špecializovaného súdu sp. zn. Spr 135/2015 z 26. mája 2015 doručeného ústavnému súdu 29. mája 2015 vyplýva, že odkazuje na písomné vyjadrenie zákonného sudcu, ktoré v prílohe pripája.

Z vyjadrenia zákonného sudcu z 25. mája 2015 vyplýva, že nepovažuje sťažnostné tvrdenia za opodstatnené. Sťažovateľova žiadosť doručená špeciálnemu prokurátorovi 30. decembra 2014 bola doručená okresnému súdu 9. januára 2015. Už z toho je zrejmé, že prvých 11 dní z namietanej lehoty 56 dní nemohol špecializovaný súd vôbec konať, lebo o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby ani nevedel. Okresný súd o žiadosti nerozhodol, ale prípisom ju odstúpil špecializovanému súdu, ktorému bola žiadosť doručená 16. januára 2015, teda po 16 dňoch od prijatia žiadosti sťažovateľa špeciálnym prokurátorom. Následne špecializovaný súd rovnako prípisom z 23. januára 2015 odstúpil žiadosť späť okresnému súdu. Okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 1000/2015 zo 6. februára 2015 o žiadosti rozhodol. Následne krajský súd uznesením sp. zn. 7 To 5/2015 z 12. februára 2015 zrušil uznesenie okresného súdu, pričom v odôvodnení uznesenia okrem iného konštatoval, že okresný súd nepostupoval v súlade so zákonom, lebo pokiaľ namietal svoju príslušnosť, mal o tom rozhodnúť uznesením. Treba zdôrazniť, že až po uznesení krajského súdu (teda až na 44. deň po prijatí žiadosti sťažovateľa) sa stal špecializovaný súd zákonným súdom. O žiadosti sťažovateľa mohol reálne konať až po doručení spisu, k čomu došlo 17. februára 2015. Dňa 18. februára 2015 bol určený termín výsluchu sťažovateľa na 24. február 2015. V tento deň bolo rozhodnuté tak o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ako aj o návrhu špeciálneho prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby. Uznesenie bolo vypracované v ten istý deň, teda 24. februára 2015, a nasledujúci deň – 25. februára 2015 bola vec predložená na ďalšie konanie najvyššiemu súdu.

Na základe uvedených skutočností je podľa názoru zákonného sudcu celkom zrejmé a nepochybné, že špecializovaný súd sa stal vecne príslušným súdom zákonným spôsobom až 12. februára 2015 na základe uznesenia krajského súdu sp. zn. 7 To 5/2015 z 12. februára

2015 a reálne mohol konať o žiadosti sťažovateľa až po doručení žiadosti, k čomu došlo 17. februára 2015, teda 49. deň po prijatí žiadosti sťažovateľa špeciálnym prokurátorom.

Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že uznesením špecializovaného súdu sp. zn. Tp 5/2014 z 24. februára 2015 boli porušené jeho označené práva podľa ústavy a dohovoru tým, že špecializovaný súd rozhodoval o jeho žiadosti o prepustenie z väzby 56 dní, tak takéto tvrdenie nie je pravdivé, je celkom zjavne nepodložené vo vzťahu k dĺžke rozhodovania špecializovaného súdu, lebo od predloženia veci špecializovanému súdu zákonným spôsobom do vydania uznesenia uplynula v skutočnosti doba iba 8 dní.

Pokiaľ sťažovateľ vytyka špecializovanému súdu nesprávnosť postupu v tom, že iba prípisom vrátil žiadosť sťažovateľa okresnému súdu na ďalšie konanie, ani táto výčitka nie je oprávnená. Okresný súd totiž nepostupoval zákonne, keď zákonným spôsobom nenamietal svoju príslušnosť (ako na to poukazuje krajský súd), a preto sa spis „ocitol“ na špecializovanom súde nezákonne, čím nebola založená jeho jurisdikcia na rozhodovanie. Dôvodná je preto domnienka, že jurisdikcia špecializovaného súdu na zákonné rozhodovanie o vlastnej nepríslušnosti by bola založená len po zákonom postupe, buď postúpením žiadosti sťažovateľa špeciálnym prokurátorom na špecializovaný súd, alebo by bola založená potom, ako by okresný súd právoplatným uznesením rozhodol o svojej vecnej nepríslušnosti.

Z repliky právneho zástupcu sťažovateľa z 15. júla 2015 doručenej ústavnému súdu 21. júla 2015 vyplýva, že stanovisko špecializovaného súdu treba považovať za nesprávnu interpretáciu postupu konajúcich súdov kritizovanú aj krajským súdom.

Nemožno súhlasiť s názorom, podľa ktorého k určení vecnej príslušnosti špecializovaného súdu došlo uznesením krajského súdu. Krajský súd totiž len konštatoval, že okresný súd nepostupoval v súlade so zákonom, lebo pokiaľ namietal svoju príslušnosť, mal o tom rozhodnúť uznesením. Rovnako podľa názoru krajského súdu nepostupoval správne ani špecializovaný súd, keď prípisom z 23. januára 2015 žiadosť sťažovateľa vrátil späť okresnému súdu na rozhodnutie bez toho, aby o svojej nepríslušnosti zákonným spôsobom rozhodol. Ak totiž okresný súd a rovnako špecializovaný súd neuznávali svoju

príslušnosť, mali o tom rozhodnúť uznesením a vec predložiť najvyššiemu súdu na rozhodnutie o kompetenčnom konflikte v zmysle § 22 ods. 2 Trestného poriadku.

V žiadnom prípade nemožno považovať okolnosti, ktoré vytkol krajský súd, za založenie vecnej príslušnosti špecializovaného súdu práve uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Tpo 5/2015 z 12. februára 2015. Týmto uznesením nebola teda určená vecná príslušnosť špecializovaného súdu, napokon na takýto postup krajský súd nie je oprávnený a ani príslušný. Práve naopak, krajský súd poukázal na jediný možný a zákonný postup, ktorým sa dá tento kompetenčný spor rozhodnúť, a to predloženie veci najvyššiemu súdu na rozhodnutie o kompetenčnom konflikte.

Ako principiálna sa javí otázka, či za nerešpektovania zákonného postupu (§ 22 ods. 2 Trestného poriadku) možno vôbec teoreticky uvažovať o zákonne a ústavne súladnom rozhodnutí za situácie, keď špecializovaný súd vyvodil z uznesenia krajského súdu určenie svojej vecnej príslušnosti a rozhodol o žiadosti sťažovateľa. Ak sa totiž špecializovaný súd necítil byť vo veci príslušný, čo prvotne z jeho postupu aj vyplýva, ako je potom možné, že po zrušení uznesenia okresného súdu uznesením krajského súdu v podstate na základe identických rozhodnutí špecializovaný súd rozhodne, a zároveň poukazuje na skutočnosť, že jeho príslušnosť založilo zrušujúce uznesenie krajského súdu.

V zásade nemožno v neprospech obvineného vyhodnotiť postup súdov, keď si tieto v podstate „pohadzujú“ žiadosť o prepustenie z väzby zjednodušením, že špecializovaný súd od určenia svojej vecnej príslušnosti krajským súdom rozhodol do 8 dní. Pokiaľ by mala byť skutočnosť, že obom konajúcim súdom nie je zrejmá otázka vecnej príslušnosti, bez akéhokoľvek dosahu na rozhodnutie o žiadosti v primeranej lehote dochádzalo by k absurdným situáciám, v ktorých by o žiadosti obvineného nemal kto rozhodnúť. Zjednodušene povedané, nie je problémom obvineného nezhoda súdov o ich vecnej príslušnosti a rovnako tak nie je zákonným postupom vyvodenie vecnej príslušnosti z rozhodnutia súdu, ktorý takúto otázku nie je oprávnený riešiť.

II.

Zo žiadosti obhajcu sťažovateľa o prepustenie z väzby z 22. decembra 2014 adresovanej špeciálnemu prokurátorovi, resp. z pripojenej doručenky, vyplýva, že žiadosť bola špeciálnemu prokurátorovi doručená 30. decembra 2014.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 0 Tp 1000/2015 zo 6. februára 2015 vyplýva, že ním bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 7 Tpo 5/2015-89 z 12. februára 2015 vyplýva, že ním bolo zrušené uznesenie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 1000/2015 zo 6. februára 2015. Podľa názoru krajského súdu okresný súd, ale ani špecializovaný súd nepostupovali správne, keď žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby vrátili iba prípismi, hoci, ak boli presvedčení o svojej nepríslušnosti, mali rozhodnúť uznesením. V danej veci je príslušný o žiadosti konať špecializovaný súd.

Z uznesenia špecializovaného súdu sp. zn. Tp 5/2014 z 24. februára 2015 vyplýva, že ním bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá, lehota väzby sa predĺžila do 29. júna 2015 a nebol uložený dohľad probačného a mediačného úradníka nad sťažovateľom.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže

prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 17 ods. 2 prvej vety ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

„O väzbe musí súd rozhodnúť urýchlene („bref délai, „speedily“). Lehota začína podaním návrhu alebo žiadosti o končí vydaním konečného rozhodnutia súdu, príp. doručením tohto rozhodnutia, ak sa rozhodlo v neprítomnosti obvineného. Neexistuje nijaká pevne ustanovená lehota, v ktorej by súd musel rozhodnúť. Či sa rozhodlo urýchlene, posudzuje sa podľa všetkých okolností prípadu. Spravidla však lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru“ (Bezicheri c. Taliansko, Sanchez-Reisse c. Švajčiarsko, II. ÚS 432/2013, II. ÚS 193/2014, II. ÚS 80/2015).

Z listinných dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, ako aj zo vzájomne nesporných (nespochybňovaných) tvrdení účastníkov konania je možné zo skutkového hľadiska ustáliť tieto rozhodujúce skutočnosti:

Žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby z 29. decembra 2014 bola špeciálnemu prokurátorovi doručená 30. decembra 2014. Špeciálny prokurátor, ktorý sa rozhodol žiadosti nevyhovieť, predložil túto okresnému súdu 9. januára 2015. Okresný súd o žiadosti nerozhodol, ale ju odstúpil prípisom špecializovanému súdu, ktorému bola žiadosť doručená 16. januára 2015. Následne špecializovaný súd rovnako prípisom, a to z 23. januára 2015, žiadosť odstúpil späť okresnému súdu s tým, že po preskúmaní žiadosti a spisu dospel k záveru, že v aktuálnom štádiu trestného konania už nie je vecne príslušný. Uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 1000/2015 zo 6. februára 2015 bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá. Následne uznesením krajského súdu sp. zn. 7 To 5/2015 z 12. februára 2015 bolo uznesenie okresného súdu zrušené, pretože podľa názoru krajského súdu okresný súd, ale ani špecializovaný súd nepostupovali správne, keď žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby vrátili iba prípismi, hoci, ak boli presvedčení o svojej nepríslušnosti, mali rozhodnúť uznesením. Krajský súd vyjadril zároveň právny názor, podľa ktorého je v danej veci príslušný konať špecializovaný súd. Následne uznesením okresného súdu z 13. februára 2015 bola žiadosť sťažovateľa postúpená špecializovanému súdu ako súdu vecne príslušnému.

Žiadosť spolu so spisom bola špecializovanému súdu doručená 17. februára 2015. Na to bol 18. februára 2015 určený termín výsluchu sťažovateľa na 24. február 2014. Tohto dňa bolo o žiadosti sťažovateľa aj rozhodnuté, uznesenie bolo vypracované toho istého dňa a spis bol 25. februára 2015 predložený na ďalšie konanie najvyššiemu súdu.

Na základe dosiaľ uvedeného možno zo skutkového hľadiska konštatovať, že od prvého predloženia žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby špecializovanému súdu 16. januára 2015 do dňa rozhodnutia špecializovaného súdu 24. februára 2015 ubehlo celkom 39 dní. Naproti tomu od druhého predloženia žiadosti špecializovanému súdu, ku ktorému došlo 17. februára 2015, do dňa rozhodnutia špecializovaného súdu 24. februára 2015 ubehlo celkom 7 dní.

Treba jednoznačne súhlasiť so špecializovaným súdom, ktorý právom poukazuje na to, že zo sťažovateľom namietaných 56 dní trvania konania o žiadosti o prepustenie z väzby možno špecializovanému súdu pričítať zodpovednosť za dĺžku konania iba v rozsahu vymedzenom od momentu doručenia žiadosti špecializovanému súdu až do momentu rozhodnutia o žiadosti. Treba totiž považovať za samozrejmé, že špecializovaný súd nemohol byť zodpovedný za dĺžku rozhodovania o žiadosti v čase predchádzajúcim doručeniu žiadosti špecializovanému súdu.

Rozhodujúcou otázkou je, ktorý termín doručenia žiadosti špecializovanému súdu treba považovať v tomto konaní za relevantný pre posúdenie namietanej zodpovednosti špecializovaného súdu za dĺžku konania. Podľa názoru sťažovateľa za relevantný treba považovať dátum prvého doručenia, ku ktorému došlo 16. januára 2015. Naproti tomu špecializovaný súd je presvedčený, že právne relevantné bolo druhé doručenie, ku ktorému došlo 17. februára 2015.

Podľa názoru ústavného súdu z ústavnoprávneho hľadiska treba považovať za rozhodujúce prvé doručenie žiadosti sťažovateľa, ku ktorému došlo 16. januára 2015. V danej súvislosti totiž nebolo možné akceptovať argumentáciu špecializovaného súdu vychádzajúcu z toho, že o žiadosti sťažovateľa mohol meritórne konať len potom, ako mu bola vec odstúpená zákonným spôsobom, pričom k tomu podľa neho došlo až 17. februára 2015, pretože skoršie odstúpenie (16. januára 2015) vykonané iba prípisom (nie teda uznesením) nemohlo zakladať oprávnenie špecializovaného súdu konať a rozhodovať o žiadosti sťažovateľa.

Pri posudzovaní argumentácie špecializovaného súdu vychádzal ústavný súd z tej nespornej skutočnosti, že špecializovaný súd v prípise z 23. januára 2015, ktorým žiadosť odstúpil späť okresnému súdu, neargumentoval nezákonným postupom okresného súdu (nevydaním uznesenia o odstúpení veci namiesto odstúpenia veci iba prípisom), ale tým, že neuznal svoju príslušnosť na rozhodovanie o žiadosti. Napokon z toho vychádzal aj krajský súd, ktorý postup špecializovaného súdu (jeho prípis o odstúpení veci z 23. januára 2015)

považoval za neuznanie vecnej príslušnosti, a preto nielen okresnému súdu, ale aj špecializovanému súdu vytkol, že nedošlo k vydaniu príslušného uznesenia.

Za uvedeného stavu možno dospieť k záveru, že postup špecializovaného súdu, ktorý neuznal svoju príslušnosť prípisom z 23. januára 2015 a vec odstúpil späť okresnému súdu, čím vyvolal medzi oboma všeobecnými súdmi spor o príslušnosť, sa ukázal nakoniec ako nedôvodný a nesprávny, pretože v konečnom dôsledku na základe právneho názoru vysloveného krajským súdom bolo ustálené, že súdom príslušným rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa bol od začiatku špecializovaný súd. Zároveň z toho vyplýva aj ten záver, že príslušnosť špecializovaného súdu nebola založená až uznesením krajského súdu, ako sa mylne domnieva špecializovaný súd.

Inými slovami, nesprávnym posúdením otázky vlastnej príslušnosti spôsobil špecializovaný súd, že konanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby trvalo od 16. januára 2015 do 24. februára 2015, teda až 39 dní. Túto dobu nemožno v zmysle už citovanej judikatúry považovať vzhľadom na všetky okolnosti za primeranú. Veď skutočná doba rozhodovania špecializovaného súdu (po vyriešení sporu o príslušnosť) trvala iba 7 dní (od 17. februára 2015 do 24. februára 2015).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti došlo k porušeniu práva sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Ďalším požiadavkám sťažovateľa nebolo možné vyhovieť (bod 3 výroku nálezu).

Ide predovšetkým o tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 4 dohovoru nielen pomalosťou konania o žiadosti o prepustenie z väzby, ale aj samotným uznesením špecializovaného súdu sp. zn. Tp 5/2014 z 24. februára 2015, a to tým, že nedošlo k prepusteniu sťažovateľa z väzby, keďže podľa jeho názoru pomalé rozhodovanie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby malo vyústiť do jeho

prepustenia z väzby. Inými slovami, podľa názoru sťažovateľa pomalé rozhodovanie o väzbe je dôvodom na prepustenie obvineného z väzby.

Za dôvod na prepustenie obvineného z väzby možno považovať takú situáciu, keď sa v trestnej veci riešenej väzobne nekoná zo strany orgánov činných v trestnom konaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. To znamená, že dôvodom na prepustenie z väzby sú príehy v konaní vo veci samej, teda napríklad pomalý postup policajného vyšetrovania. Naproti tomu pomalé rozhodovanie o väzbe, resp. o jej ďalšom trvaní spravidla nie je dôvodom na prepustenie z väzby. Výnimkou z tohto pravidla sú napríklad tie prípady, keď priamo zo zákona vyplýva lehota, v ktorej má byť o väzbe rozhodnuté (II. ÚS 80/2015).

Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že dĺžka konania o väzbe spravidla nie je dôvodom na prepustenie obvineného z väzby.

Na základe rovnakej argumentácie nebolo možné vyhovieť ani požiadavke sťažovateľa na zrušenie uznesenia špecializovaného súdu sp. zn. Tp 5/2014 z 24. februára 2015 a na vrátenie veci na ďalšie konanie.

V daných súvislostiach považuje ústavný súd za nevyhnutné poukázať aj na to, že proti uvedenému uzneseniu špecializovaného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok. Znamená to, že sťažovateľ sa mohol domáhať vyhovenia jeho žiadosti o prepustenie z väzby v rámci riadneho opravného konania, v ktorom by o žiadosti rozhodoval najvyšší súd. Z predložených stanovísk a listinných dôkazov nevyplýva jednoznačne, či sťažovateľ uznesenie špecializovaného súdu napadol sťažnosťou, ale ani to, ako (v kladnom prípade) o sťažnosti najvyšší súd rozhodol. Iba z vyjadrenia špecializovaného súdu, resp. jeho zákonného sudcu z 25. mája 2015 možno dedukovať, že opravné konanie na najvyššom súde prebehlo, keďže podľa zákonného sudcu 25. februára 2015 (v deň nasledujúci po vydaní uznesenia špecializovaného súdu a jeho písomnom vyhotovení) bol spis predložený na ďalšie konanie najvyššiemu súdu.

Inými slovami, ak by sťažovateľ podal proti uzneseniu špecializovaného súdu sťažnosť, potom by nebolo v právomoci ústavného súdu rozhodovať o ústavnosti uznesenia špecializovaného súdu, pretože právomoc by v takomto prípade patrila vzhľadom na čl. 127 ods. 1 ústavy najvyššiemu súdu v rámci riadneho opravného konania. Pokiaľ by sťažovateľ nepodal riadny opravný prostriedok proti uzneseniu špecializovaného súdu, potom by sa musela táto časť sťažnosti považovať za neprípustnú v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, teda pre nevyužitie účinného prostriedku nápravy porušených práv v konaní vedenom všeobecnými súdmi.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov jeho právneho zastúpenia advokátom vo výške 296,44 €. V skutočnosti však za 3 úkony právnych služieb v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia, sťažnosť, replika na vyjadrenie špecializovaného súdu) po 139,83 € a za 3 režijné paušály po 8,39 € patrila odmena celkom vo výške 444,66 €. Nebolo však možné priznať sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume prevyšujúcej čiastku 296,44 €, priznania ktorej sa domáhal (bod 2 výroku nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 časť vety pred bodkočiarkou ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. augusta 2015